

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 210/2025
20.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због по једног кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Александра Бантића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К 42/24 од 19.09.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 807/24 од 12.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 20.02.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Александра Бантића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К 42/24 од 19.09.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 807/24 од 12.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу К 42/24 од 19.09.2024. године окривљени АА и ББ, оглашени су кривим због по једног кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. Кривичног законика и изречена су им условне осуде, тако што су им за извршена кривична дела сваком понаособ, утврђене као главне, казне затвора у трајању од по 6 (шест) месеци, које се неће извршити уколико сваки од окривљених, у року проверавања у трајању од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде, не учине ново кривично дело. Окривљени су наведеном пресудом осуђени и на новчане казне у износу од по 40.000,00 динара, коју је сваки од окривљених дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а које казне ће се у случају неплаћања у остављеном року, заменити казном затвора, тако што ће суд за сваких 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора.

На основу одредбе члана 344а став 6. у вези члана 89б Кривичног законика према сваком од окривљених изречена је мера безбедности забране присуствовања

спортским приредбама и то утакмицама ФК „Прва искра“ из Руњана, која мера ће се извршавати тако што је сваки од окривљених дужан да се, непосредно пре почетка времена одржавања утакмица ФК „Прва искра“ из Руњана, лично јави службеном лицу у подручној полицијској управи, односно полицијској станици, на подручју на којем се затекао и да борави у њиховим просторијама за време одржавања спортске приредбе, и то у трајању од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде, с тим што је одређено да ће се изречена условна осуда опозвати у односу на оног окривљеног који прекрши наведену забрану односно ако не извршава такву своју дужност.

Истом пресудом, окривљени су обавезани да плате судски паушал у износу од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, као да сnose трошкове кривичног поступка оштећеног ВВ на име заступања од стране пуномоћника из реда адвоката, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем, док је оштећени ВВ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 807/24 од 12.12.2024. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Александра Балтића и жалба окривљеног ББ лично и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости готово идентичне садржине, поднео је бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Александар Балтић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд утврди да су поднети захтеви основани и побијане пресуде преиначи и окривљене ослободи од оптужбе због по једног кривичног дела из члана 344а став 1. Кривичног законика или да исте укине и предмет врати на поновно суђење или одлучивање нижестепеном суду.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, су неосновани.

Неосновано се захтевом заштити законитости адвоката Александра Балтића, изјављеном у односу на окривљеног АА указује да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је повређен идентитет оптужбе и пресуде односно прекорачена оптужба на штету окривљеног, тако што је првостепени суд изменио чињенични опис из оптужног акта, додававањем нове радње извршења кривичног дела и тиме погоршао положај окривљеног АА у погледу постојања кривичног дела.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП постоји, уколико суд, супротно одредби члана 420. став 1. ЗКП, донесе одлуку у

погледу неког лица или кривичног дела, које није предмет првобитне или на главном претресу измењене оптужбе. Да би се утврдило прекорачење оптужбе, мора се испитати да ли постоји идентитет између предмета оптужбе и пресуде, посматрано кроз чињеничну основу.

Дакле, између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела. Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту и додавање веће криминалне активности и воље окривљеног, којима се отежава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Према стању у списима предмета, тачни су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се указује да је првостепени суд изменио чињенични опис дела у изреци пресуде, тако што је у чињеничном опису у изреци пресуде навео да је овај окривљени физички напао оштећеног ВВ на тај начин што је „ухвативши га отвореном шаком у пределу лица, одгурнуо га, услед чега је оштећени пао на земљу“, док је оптужним актом јавног тужиоца ВЈТ у Шапцу Кто 28/24 од 22.05.2024. године, прецизираном дана 18.09.2024. године, окривљеном стављено на терет да је физички напао учесника спортске приредбе оштећеног ВВ играча ФК „Велика Река“ на тај начин „што је задао ударац затвореном шаком у пределу главе оштећеног“.

Међутим, у конкретном случају по налажењу овог суда, правноснажном пресудом није повређен ни субјективни, нити објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово, имајући у виду да су у односу на окривљеног битна обележја бића кривичног дела иста и у оптужном акту јавног тужиоца ВЈТ у Шапцу и у изреци пресуде, а да измене чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане пресуде, нису извршене на штету окривљеног, већ је суд у изреци пресуде, на наведени начин чињенични опис дела уподобио чињеничном стању утврђеном на основу доказа изведених на главном претресу пред првостепеним судом, крећући се при томе у оквиру оптужног акта јавног тужиоца.

Како је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. Кривичног законика, за које је окривљени АА оглашен кривим, то су наводи браниоца изнети у захтеву за заштиту законитости, а којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, од стране Врховног суда, оцењени као неосновани.

Поред овога, наводима захтева за заштиту законитости поднетим у односу оба окривљена, бранилац – адвокат Александар Бантић, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, истицањем да у радњама окривљених нема елемената кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. Кривичног законика, за које је сваки од окривљених оглашен кривим правноснажном пресудом. Ово стога, што према ставу браниоца, окривљени као активни учесници спортске утакмице и као лица која по статуту спортског савеза имају својство обавезног и дозвољеног учесника утакмице, не могу бити извршиоци овог кривичног дела, па како је у конкретном случају дошло до

одгуривања оштећеног као играча противничке екипе и то на самом спортском терену, то се такво понашање не може квалификовати као радња извршења кривичног дела из члана 344а став 1. Кривичног законика.

И ови наводи браниоца су, по ставу Врховног суда, неосновани, из следећих разлога:

Одредбом члана 344а. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 35/19) прописано је више алтернативних начина извршења овог кривичног дела, без ограничења круга лица која могу бити извршиоци прописаних радњи, под условом да су присутни на спортској приредби. Први од законом прописаних алтернативних начина извршења овог кривичног дела, као извршиоца означава оног „ко физички нападне или се физички обрачунава са учесницима спортске приредбе или јавног скупа“, а управо за тај начин извршења предметног кривичног дела - „физички напали другог учесника спортске приредбе-играча ФК „Велика Река“ окривљени АА и ББ су првостепеном пресудом оглашени кривим.

Одредбом члана 2. став 5. Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС“ број 67/2003 ... 87/2018) прописано је да се учесницима спортске приредбе сматрају сва лица присутна на спортској приредби.

Дакле, извршилац кривичног дела из члана 344а. став 1. Кривичног законика учињеног на начин утврђен првостепеном пресудом (физичким нападом) може бити свако ко присуствује на спортској приредби и према било ком присутном лицу, односно учеснику те приредбе предузме радњу извршења овог кривичног дела, без обзира у ком својству присуствује спортској приредби.

Сходно изнетом, играчи и судије као учесници спортске приредбе могу бити како активни, тако и пасивни субјекти овог кривичног дела, јер из законског описа бића кривичног дела из члана 344а. став 1. Кривичног законика произилази да се и они сматрају лицима присутним на спортској приредби.

Како из чињеница и околности наведених у изреци правноснажне пресуде произилази да се у описаним радњама окривљених АА и ББ, стичу сва законска обележја кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. Кривичног законика, и то како објективна обележја која се односе на радње извршења које су предузели окривљени – физички напали учесника спортске приредбе, тако и субјективна обележја предметног кривичног дела, која се тичу урачунљивости и директног умишљаја окривљених, који укључује и свест о забрањености дела, то су, по налажењу Врховног суда неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљених у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, коју образлаже наводећи да је радње окривљених требало квалификовати као прекршај из члана 23. став 1. тачка 1а) Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, а имајући у виду тежину настале последице и начин предузимања радње извршења.

По оцени Врховног суда, околност да радње окривљеног садрже и обележја прекршаја из 23. став 1. тачка 1а) Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС“ број 87/2018 од 13. новембра 2018. године), на које бранилац указује, не искључује постојање предметног кривичног дела из члана 344а. став 1. Кривичног законика, па самим тим ни могућност гоњења за кривично дело, обзиром да закон пружа тужиоцу могућност опредељења коју врсту поступка ће покренути, па су и наводи захтева браниоца окривљених којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Врховни суд се није упуштао у разматрање захтева за заштиту законитости у деловима у којима у ком бранилац окривљених као разлог подношења наводи битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП и повреде одредби чланова 1., 6., 15. став 4. и 5. и 16. став 2. и 5. ЗКП, као ни у наводе којима указује на погрешно и непотпуно утврђено стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, изношењем сопствене оцене исказа сведока и сопственог виђења предметног догађаја и полемисањем са постојањем директног умишљаја код окривљених и постојањем повреда код оштећеног које су у вези са задобијеним ударцима, јер наведене повреде не представљају разлоге у оквиру повреда наведених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко браниоца могу поднети захтев за заштиту законитости.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић